

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122208157
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5122208157.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobkyne: C. C., nar. XX.XX.XXXX, J. XXX, XXX XX T., právne zastúpená: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, pracovisko Dolný Val 574/7, 010 01 Žilina, IČO: 47 246 863, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, pracovisko Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 47 234 679, o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 25Csp/52/2022-81 zo dňa 15. februára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 100 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamieta.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 1 100 eur a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa v postavení dlžníka so žalovaným v postavení veriteľa uzatvorili dňa 9.12.2014 Zmluvu o hotovostnom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere (ako spotrebiteľskú zmluvu), na základe ktorej bol žalobkyni žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 5 000 eur za podmienok uvedených v písomnej spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa v zmysle predmetnej spotrebiteľskej zmluvy riadne nespĺcala úver,

na základe čoho sa žalovaný v postavení žalobcu v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 27Csp/87/2019 domáhal voči žalobkyni zaplataenia dlžnej sumy vo výške 3 947,44 eur s príslušenstvom. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 27Csp/87/2019-197 zo dňa 3.9.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 6CoCsp/55/2021-260 zo dňa 31.3.2022, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.6.2022 bol žalovanému ako žalobcovi priznaný nárok na zaplataenie sumy 476,78 eur a v rozsahu zaplataenia sumy 3 470,66 eur bola žaloba zamietnutá, a to z dôvodu vyhlásenia úveru bez poplatku a bez úroku, nakoľko úverová zmluva absentovala podstatnú náležitosť zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Finančné zadost'učinenie žalobkyni priznal s poukazom na § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z., keď vo vyššie uvedenom konaní sa domáhal zaplataenia istiny 3 947,44 eur s príslušenstvom, pričom mal nárok len na sumu 476,78 eur, čo považuje za zásah do práva žalobkyne zo strany žalovaného (poskytovateľa úveru zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá zmluva je bezúročná a bezpoplatková). Ochrany predmetného práva sa žalobkyňa musela domáhať v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 27Csp/87/2019 a pred Krajským súdom Žilina sp. zn. 6CoCsp/55/2021. Ako dôsledok takéhoto správania žalovaného sankcionuje zákon v § 3 ods. 5

posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. právom spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Cieľom predmetnej právnej normy vo forme finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej konkrétnej ujmy. Jediným predpokladom na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Uvedené zákonné ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú a jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď žalobkyňa mala v konaní plný úspech.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., o ktoré opiera žalobkyňa svoj nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, vyžaduje splnenie niekoľkých podmienok. Prvou je, že spotrebiteľ sa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom môže proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva na súde, teda musí sám vyvíjať iniciatívu, ako túto situáciu odvrátiť a zabezpečiť si súdnym rozhodnutím ochranu. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 27Csp/87/2019 bolo zaplatenie dlžnej sumy, ktorú si v postavení žalobcu uplatňoval terajší žalovaný od terajšej žalobkyne ako žalovanej. V konaní rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom, ktorý bol následne rozsudkom Krajského súdu Žilina zmenený tak, že priznal žalobcovi, v tomto konaní žalovanému, sumu 476,78 eur, čo v žiadnom prípade nemožno vyhodnotiť ako úspešné uplatnenia práv alebo povinností. V konaní bolo konštatované právne porušenie povinnosti žalovanej, terajšej žalobkyne, ktorá neplnila svoje záväzky z úverovej zmluvy riadne ani včas. Preto absentuje už prvý predpoklad nevyhnutný pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Ďalšou podmienkou je, že spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, pričom nestačí len samotné porušenie zákona č. 250/2007 Z. z., ale súčasne aj porušenie práv alebo povinností ustanovených inými predpismi. Žalobkyňa v žalobe neuviedla, akým spôsobom mal žalovaný práva alebo povinnosti žalobkyne ako spotrebiteľa poškodiť. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazyval na to, že zmluva je bezúročná a bezpoplatková, o čom mal mať žalovaný ako poskytovateľ úveru opakovane vedomosť a mal minimálne vedieť, preto sa mal v konaní sp. zn. 27Csp/87/2019 voči žalobkyňi domáhať len uplatnenia sumy 476,78 eur s príslušenstvom, poukázal na názor Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 69/2020 ohľadne podstatných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. a v zmysle jeho záverov mu nemožno vytykať porušenie zákonných povinností ohľadne nedodržania obligatórnej náležitosti úverovej zmluvy, keď najvyšší súd vyhodnotil ako správne a v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z., nepovažuje ani za korektné ani zákonné a ani v súlade s právom na spravodlivý proces. Napokon zo samotného pojmu primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva nevyhnutnosť jeho primeranosti vo vzťahu k porušenej povinnosti. Pokiaľ žalobkyňa ako spotrebiteľ v konaní sp. zn. 27Csp/87/2019 bola zaviazaná doplatiť len istinu poskytnutého úveru, žiadna škoda jej nevznikla, práve naopak, získala výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by jej neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Ak by na základe tejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadosťučinenie, zastáva názor, že výklad právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 nie je správne aplikovaný. Dôležité je tiež podotknúť, že žalobkyňa ako spotrebiteľ do okamihu podania žaloby vo veci sp. zn. 27Csp/87/2019 nemala doplatenú ani samotnú istinu poskytnutého úveru a nejde teda o poctivého spotrebiteľa, ktorý by si plnil svoje záväzky z úverovej zmluvy riadne a včas. Požadovanie na základe týchto skutočností akéhokoľvek finančného zadosťučinenia je vrcholom špekulatívnosti a zneužívaním inštitútov na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na rôzne rozhodnutia všeobecných súdov ako Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012, 17Co/17/2018, 9Co/50/2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoCsp/55/2021 a podobne. Iná ujma žalobkyňi nevznikla a ani neuviedla, ani to nešpecifikovala. Nepostačuje, že dodávateľ porušil svoje povinnosti, primerané finančné zadosťučinenie nemôže ani v zmysle vyššie citovaných rozhodnutí slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľom. V princípe by to znamenalo, že za jedno nedodržanie náležitosti úverovej zmluvy by bol žalovaný postihnutý dvakrát, a to vydaním bezdôvodného obohatenia a priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Je potrebné si uvedomiť, že to bola práve žalobkyňa - spotrebiteľ, ktorá si o poskytnutie úveru žiadala, s výškou poskytnutého úveru bola oboznámená, a tiež si bola vedomá, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Nie je mu zrejme, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý

úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý na takomto rozhodnutí súdu zostane, je samotný veriteľ. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody. Nevyhnutné je skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobkyňa doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázala, že jej vôbec vznikol nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, rovnako ani to, v čom pociťovala porušenie svojich práv, aké to malo pre ňu dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 1 100 eur a podobne. Vyplatenie sumy 1 100 eur žalobkyňi považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval, keďže žalobkyňa nezaplatila ani samotnú istinu poskytnutého úveru do podania žaloby v konaní sp. zn. 27Csp/87/2019. K primeranosti výšky finančného zadosťučinenia poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/36/2020. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne ho zmeniť tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné, nakoľko súd prvej inštancie predmetnú vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je vecne správne. Konštatoval, že podmienky v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyňi vo forme úspešného uplatnenia porušenia práva ako spotrebiteľa splnené boli. Žalobkyňa si úspešne uplatnila ochranu svojich práv v konaní pred Krajským súdom Žilina, keď rozsudkom 6CoCsp/55/2021 konštatoval, že v zmluve chýbajú zákonom stanovené náležitosti, v dôsledku čoho je tento úver bezúročný a bez poplatkov. Nedá sa súhlasiť s názorom žalovaného, že spotrebiteľ v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa musí namietat porušenie svojich práv žalobou. Tento predpoklad je naplnený aj vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Poukázal

na rozhodnutia všeobecných súdov ako Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/80/2016, 12CoCsp/17/2021, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoCsp/2/2021, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/177/2018. Súd prvej inštancie po zistení splnenia formálnej podmienky vyžadovanej zákonom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, vzhľadom

na individuálnu povahu sporu, priznal žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ ide o výšku, zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Táto závisí

od úvahy súdu. Cieľom daného finančného zadosťučinenia je dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Súd prvej inštancie o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažoval v intenciách daného sporu a vychádzal z konkrétnych zistených skutkových okolností, prihliadol na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsah nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. S poukazom na uvedené je žalobkyňa toho názoru, že súd prvej inštancie svoje myšlienkové pochody dostatočne odôvodnil, pričom jasne a zrozumiteľne, aj keď vo všeobecnej rovine vyjadril, z čoho vychádzal pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia, a preto uvedené rozhodnutie nemožno pokladať za nepreskúmateľné. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňi finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur a priznal jej nárok na náhradu trov konania voči žalovanému.

5. Odvolací súd sa neodchyľuje od skutkového stavu veci zisteného súdom prvej inštancie a nezakladá svoje rozhodnutie na skutočnostiach a právnych ustanoveniach, ku ktorým by sa strany v rámci konania pred súdom prvej inštancie doposiaľ nevyjadrovali. Z týchto dôvodov neopakoval vo veci dokazovanie.

6. V judikáte uverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky v č. 4/2022 pod poradovým číslom č. 48/2022 bola vyslovená právna veta, že „pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd povahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“

7. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6Cdo/127/2007 sa zaoberal právnou otázkou, či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Vo svojich nosných záveroch v tejto súvislosti uviedol: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia ... Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje ... Vo vzťahu k tejto otázke možno uzavrieť, že v prípade žaloby spotrebiteľa o primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľ v tomto konaní preukazoval existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“

Z rovnakých právnych záverov vychádzalo i rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/92/2021 a 7Cdo/237/2021.

8. Súd prvej inštancie preto správne dospel k záveru, že žalobkyňa splnila predpoklady na priznanie finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 poslednej vety zákona o ochrane spotrebiteľa. Odvolací súd sa však nestotožnil s priznanou výškou finančného zadosťučinenia priznanou súdom prvej inštancie. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať

ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Podanou žalobou vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina sp. zn. 27Csp/87/2019 sa žalobca (teraz žalovaný) domáhal zaplatenia sumy 3 947,44 eura s prísl. od žalovanej (teraz žalobkyne). V tomto konaní v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Žilina č. k. 6CoCsp/55/2021-260 zo dňa 31.3.2022 bolo vyhovené žalobe žalobcu v rozsahu istiny 476,78 eur a v rozsahu uplatnenej istiny 3 470,66 bola jeho žaloba zamietnutá. Žalobkyňa bola v pôvodnom konaní zaviazaná uhradiť žalovanému istinu 476,78 eur z dôvodu, že v tom čase (hoci už po splatnosti) nemala splnenú povinnosť voči žalovanému vrátiť mu poskytnutú sumu z úveru. Teda v čase pôvodného konania o zaplatenie istiny, žalobkyňa nezaplatila ani samotnú istinu poskytnutého úveru do podania žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 27Csp/87/2019, a v tejto časti bola žaloba voči nej podaná opodstatnená. Z uvedeného je možné uzavrieť, že i samotná žalobkyňa sa nesprávala voči žalovanému korektne. Žalobkyňa v žalobe výšku uplatňovaného finančného zadosťučinenia bližšie neodôvodňovala, nešpecifikovala, okrem poukázania na pôvodné rozhodnutie, v ktorom mala čiastočný úspech.

9. Po zhodnotení všetkých týchto okolností dospel odvolací súd k záveru, že primeraným je finančné zadosťučinenie pre žalobkyňu vo výške 100 eur. Táto suma zohľadňuje ujmu na strane žalobkyne a predstavuje (spolu s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru) dostatočnú sankciu pre žalovaného, ktorá by ho mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa a na strane žalobkyne nebude plniť funkciu finančného obohatenia alebo majetkovej škody. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyňu priznal finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur.

10. Pokiaľ žalovaný poukazoval na rozhodnutia všeobecných súdov žalovaný v odvolaní, odvolací súd nie je nimi viazaný, nakoľko je viazaný iba judikátom, čo predstavuje súdne rozhodnutia vyšších či najvyšších súdnych inštitúcií, ktoré obsahujú zásadné právne závery alebo výklad určenej právnej normy, ktoré môžu byť využiteľné aj v ďalších prípadoch, teda možno nimi argumentovať v iných súdnych sporoch. Rozhodnutia vyšších súdov (alebo aj súdov rovnakej inštancie) zaväzujú len v konkrétnom tom spore, v ktorom sa toto rozhodnutie vydalo. Pre iné obdobné spory sú len akousi výkladovou pomôckou, ktorá môže napomôcť jednak rýchlejšiemu vyriešeniu obdobného sporu, keďže sa danou témou už nejaký súd zaoberal a jednak k zjednocovaniu rozhodovacej činnosti súdov, a teda aby v skutkovo a právne rovnakých veciach súdy nevydávali rozdielne rozhodnutia. Zároveň však platí, že nie každé rozhodnutie súdu sa môže nazývať judikátom v materiálnom zmysle. Navyše už bolo vyššie poukazované na rozhodnutia najvyššieho súdu k daným otázkam, z ktorých odvolací súd v tejto veci vychádzal.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1, 2 CSP aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa mala úspech v konaní o priznanie finančného zadosťučinenia. Určenie výšky tohto zadosťučinenia záviselo od úvahy súdu. V Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 475/2018 zo 4. februára 2021 bolo vyslovené, že „zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne celkom odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku súdom nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky“. Z uvedených dôvodov bol žalobkyňu priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

12. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)